

UPD 2009

**Afiliació al Règim Especial de les
Treballadores i Treballadors
Autònoms
2008**

**Girona,
Salt
i Sarrià de Ter**

Àrea de Desenvolupament Local
i Promoció de la Ciutat

Treball i Formació / DIE

Elaboració: **UNITAT DE PROMOCIÓ I DESENVOLUPAMENT
DE LES COMARQUES GIRONINES**

Equip tècnic: Equip UPD
Judit Font
Laura Vilaplana
Clàudia Riera
Irma Bertran
Jordi Coll
Mireia Cañas
Obam Micó

Gestió administrativa: Sònia Sànchez

Girona, febrer de 2009

ASSOCIACIÓ PER L'ORIENTACIÓ
LABORAL I EMPRESARIAL DE LES
COMARQUES GIRONINES

Índex

Introducció	4
1. Marc teòric i legal	5
2. Nombre total d'autònoms per sexe, edat i origen	7
3. Sectors i activitats econòmiques	11
4. Conclusions	22

Introducció

Recollint el precedent iniciat l'any passat, l'objectiu del present informe és actualitzar a 2008 les dades de la situació dels afiliats al Règim Especial dels Treballadors Autònoms (RETA) a la ciutat de Girona, Salt i Sarrià de Ter. Ja en l'anterior informe s'analitzava d'una forma conjunta l'Àrea Urbana de Girona, entesa com el continu urbà format per aquestes tres poblacions. Per tal de poder tenir altres referències i apuntar determinades comparatives també s'han contemplat les dades referents al Gironès, a les comarques gironines i a Catalunya.

L'informe analitza les dades de l'any 2008. Tot i així, i per tal de tenir una visió més àmplia i menys estàtica, s'estudia l'evolució que s'ha produït durant el període 2002-2008, i en els apartats dels sectors econòmics es fa una comparativa 2005-2008 i una altra de variació interanual 2007-2008.

De fet, a nivell metodològic cal recordar que existeixen un seguit de limitacions que no permeten disposar de tota la informació desitjada. Les dades a nivell municipal i comarcal només permeten tenir informació de l'activitat econòmica dels autònoms a partir de l'any 2005. D'altra banda, les variables edat i sexe només s'ha pogut tractar a nivell de comarques gironines.

Així, en el primer apartat de l'estudi s'hi pot trobar un breu repàs del marc legal i teòric. Es defineix la figura de l'autònom i el seu tractament legal, posant especial èmfasi en el nou Estatut del Treballador Autònom. En els capítols següents s'intenta quantificar i definir al màxim possible el perfil dels autònoms. D'entrada, es fa una breu descripció del nombre d'autònoms, la seva edat, sexe i el pes dels estrangers dins el col·lectiu estudiat. Per acabar, es dedica un apartat a analitzar la seva activitat laboral en funció dels sectors i activitats econòmiques a on s'ubiquen.

Finalment, també és necessari assenyalar que les dades referents als afiliats al RETA provenen de dues fonts principals, Departament de Treball amb dades trimestrals (març, juny, setembre i desembre) i la Tresoreria de la Seguretat social, amb dades referents a sexe i pel conjunt de comarques gironines. Per tal de simplificar l'anàlisi s'han generat mitjanes anuals, en el cas de les dades agrupades per trimestres, i pel que fa a les fonts mensuals, s'ha mostrat la dada a desembre de 2008.

Així pel fet que s'utilitzen dues fonts diferents, Departament de Treball i Tresoreria de la Seguretat Social, alguns valors totals pel que fa al conjunt de comarques gironines no coincideixen, ja que cada font presenta dades lleugerament diferents, a més d'algunes variacions internes segons la variable.

1. Marc teòric i legal

Un treballador autònom és la persona física que realitza de forma habitual, personal i directa una activitat econòmica amb finalitats lucratives, sense estar sotmès a un contracte de treball i a la direcció o organització d'una altra persona. A la vegada aquests poden tenir, o no, treballadors al seu càrrec per compte propi.

Així doncs, es tracta d'una definició molt àmplia que aplega perfils molt diferenciats. Des d'empresaris amb una gran plantilla de treballadors, petits empresaris, botiguers, comercials, professionals liberals, especialistes en oficis, artesans, artistes etc.

Dins a l'estructura de la Seguretat Social, els autònoms formen un règim especial propi. Es tracta del Règim Especial dels Treballadors Autònoms (RETA). Aquest règim, com també ha succeït en d'altres tipus d'afiliacions, ha experimentat diferents modificacions legals i normatives en els darrers anys.

Però la reforma legislativa de més importància és molt recent. El juny de 2007 el Congrés de Diputats aprovava per unanimitat la nova Llei de l'Estatut del Treball Autònom (LETA) -BOE núm. 166, 12 de juliol de 2007-. Aquesta llei 20/2007 va entrar en vigor el 12 d'octubre de 2007.

En línies generals, el nou estatut reconeix explícitament la importància d'aquest col·lectiu, que supera els tres milions a l'Estat espanyol. Amb aquesta nova Llei els autònoms disposen d'una carta de drets individuals i col·lectius de la mateixa manera els treballadors assalariats amb l'Estatut del Treballadors. Entre d'altres aspectes, es regula la cobertura de contingències professionals, incloent una sèrie de millores en matèria social i econòmica que busquen un major equilibri entre les condicions laborals dels treballadors autònoms i els que treballen per compte d'altri. Tot i aquesta millora, la nova regulació no suposa l'equiparació legal entre autònoms i treballadors per compte d'altri.

Una de les altres principals novetats del nou Estatut dels Treballadors Autònoms és la regulació per primera vegada de la situació dels autònoms que treballen fonamentalment per un sol client, anomenats a partir d'ara autònoms econòmicament dependents (TRADE).

Segons la LETA el treballador autònom econòmicament dependent és aquell que realitza una activitat econòmica o professional amb finalitat lucrativa i de forma habitual, personal i directa bàsicament per un únic client o empresa principal, de qui obté com a mínim el 75% dels seus ingressos. Així mateix, la LETA preveu uns requisits per a ésser considerat TRADE, així com uns drets específics per a aquest col·lectiu, més propers a les condicions del treball assalariat.

Com a novetat del present informe, cal destacar l'aplicació a partir de l'1 de gener de 2008 de la Llei 18/2007 segons la qual es procedeix a la integració dels treballadors per compte propi del Règim Especial Agrari de la Seguretat Social al Règim Especial dels Treballadors Autònoms. Aquest canvi altera en bona mesura la comptabilització dels afiliats al RETA per el sector de l'agricultura, incrementant notablement el seu nombre, però no per causa d'un increment real d'afiliats autònoms, sinó per un canvi de registre.

2. Nombre total d'autònoms per sexe, edat i origen

L'any 2008 a la ciutat de Girona hi ha 7.082 autònoms de mitjana anual, un 1,5% menys que l'any 2007. Si bé es produeix una dinàmica de creixement del nombre d'autònoms des de 2002 fins a l'actualitat, és en el darrer any que la tendència comença a canviar, amb una disminució del nombre de treballadors autònoms. De fet, les taxes de variació anuals sempre han estat positives, tot i que a partir de 2006 es comença a alentir el ritme de creixement.

Taula 1: Evolució afiliació al RETA. Girona, Salt i Sarrià de Ter 2002-2008. Mitjanes anuals

	Girona					Salt					Sarrià de Ter				
	Absolut	2007-2008		2002-2008		Absolut	2007-2008		2002-2008		Absolut	2007-2008		2002-2008	
		Abs.	%	Abs.	%		Abs.	%	Abs.	%		Abs.	%	Abs.	%
2002	5.870					1.523					242				
2003	6.118	248	4,2	248	4,2	1.606	83	5,4	83	5,4	266	24	9,9	24	9,9
2004	6.395	277	4,5	525	8,9	1.644	38	2,4	121	7,9	281	15	5,6	39	16,1
2005	6.731	336	5,3	861	14,7	1.748	104	6,3	225	14,8	295	14	5,0	53	21,9
2006	6.990	259	3,8	1120	19,1	1.802	54	3,1	279	18,3	315	20	6,8	73	30,2
2007	7.190	200	2,9	1320	22,5	1.847	45	2,5	324	21,3	321	6	1,9	79	32,6
2008	7.082	-108	-1,5	1212	20,6	1.805	-42	-2,3	282	18,5	312	-9	-2,8	70	28,9

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Departament de Treball

En el cas de Salt i Sarrià de Ter es reproduïx la mateixa dinàmica tot i que proporcionalment més acusada. Al 2008, Salt té 1.805 treballadors autònoms, un 2,3% menys que l'any anterior, i a Sarrià de Ter hi ha 312 afiliats al RETA, el 2,8% menys. No obstant, en termes absoluts Girona ciutat és la que perd més afiliats, amb 108 autònoms menys, Salt en perd 42 i Sarrià de Ter 9.

La desacceleració que s'apunta des de 2006 en quant al creixement del nombre de treballadors autònoms, s'ha transformat en pèrdua d'afiliats el 2008. De fet, aquest descens del nombre d'autònoms es produeix en un context de desacceleració econòmica que s'inicia el 2008 amb importants efectes sobre el mercat de treball, que també ha tingut conseqüències en la disminució d'afiliats al RGSS en determinats sectors.

Com es pot observar a la següent taula, la pèrdua d'autònoms es concentra en l'Àrea Urbana de Girona, ja que la comarca del Gironès registra un valor de creixement de l'1,1%, tot i que es mostra molt inferior a la mitjana de comarques gironines (3,6%) i de Catalunya (2,6%).

Taula 2: Evolució afiliació al RETA. Girona, Salt, Sarrià de Ter, Àrea Urbana de Girona, Comarques Gironines i Catalunya, 2002-2007-2008. Mitjanes anuals.

	2002	2007	2008	2002-2008		2007-2008	
				Abs.	%	Abs.	%
Girona	5.870	7.190	7.082	1.213	20,7	-108	-1,5
Salt	1.523	1.847	1.805	283	18,6	-42	-2,3
Sarrià de Ter	242	321	312	70	28,8	-9	-2,8
Area Urbana Girona	7.634	9.358	9.199	1.565	20,5	-159	-1,7
Gironès	10.965	13.565	13.716	2.751	25,1	151	1,1
Comarques gironines	52.222	64.164	66.447	14.226	27,2	2.283	3,6
Catalunya	496.868	573.558	588.488	91.620	18,4	14.930	2,6

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball

Pel que fa al perfil de les persones afiliades al RETA, per sexe, edat i nacionalitat, cal dir que només es disposa de dades a nivell de comarques gironines, de manera que permet fer una aproximació a les característiques dels autònoms, sense arribar al detall de la comarca ni dels municipis estudiats.

Segons la Tresoreria de la Seguretat Social, el mes de desembre de 2008 a les comarques gironines el 67% dels autònoms són homes, i entre els menors de 30 anys, la proporció d'homes supera el 70%.

El pes de les dones és inferior als dels homes en totes les franges d'edat estudiades. La presència de les dones és menor entre els autònoms joves i s'incrementa progressivament en les franges de més edat. Així, entre el col·lectiu de 16 a 19 anys les dones suposen el 17,8% i entre el grup de 40 a 45 són el 35,1%.

Taula 3: Afiliació al RETA. Per sexe i edat. Comarques gironines. Desembre 2008

	%		Total
	Homes	Dones	
16-19 anys	82,2	17,8	100,0
20-24 anys	72,0	28,0	100,0
25-29 anys	70,0	30,0	100,0
30-44 anys	69,0	31,0	100,0
45-64 anys	64,9	35,1	100,0
Més de 65 anys	62,1	37,9	100,0
Total	67,0	33,0	100,0

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Delegació de Girona de la Tresoreria de la Seguretat Social

Per edats, s'observa que quasi el 50% dels autònoms tenen entre 45 i 64 anys, seguits del col·lectiu d'entre 30 i 44 anys que suposa gairebé el 40%. Aquesta distribució evidencia que la presència de treballadors autònoms menors de 30 anys és molt petita i encara menys en el cas de les dones.

Taula 3: Afiliació al RETA per sexe i edat. Comarques gironines. Desembre 2008.

	Homes		Dones		Total	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
16-19 anys	125	0,3	27	0,1	152	0,2
20-24 anys	1.031	2,4	400	1,9	1.431	2,2
25-29 anys	3.056	7,1	1.307	6,2	4.363	6,8
30-44 anys	17.618	40,9	7.918	37,3	25.536	39,7
45-64 anys	20.419	47,4	11.047	52,1	31.466	49,0
Més de 65 anys	823	1,9	503	2,4	1.326	2,1
Total	43.072	100,0	21.203	100,0	64.275	100,0

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Delegació de Girona de la Tresoreria de la Seguretat Social

Pel que fa a la variació anual, la Tresoreria de la Seguretat Social, per a comarques gironines ens mostra una variació de creixements petita, amb el 0,6%. Respecte l'any passat, són els homes els que perden efectius autònoms, ja que les dones en conjunt registren un increment dels nombre d'afiliades.

Són justament els col·lectius de treballadors autònoms joves, menors de 30, els que han registrat les davallades més importants, entre el 15% i el 25% menys, en el darrer any. En canvi, augmenta l'afiliació a partir de la franja de 45 anys en amunt, sobretot de les dones. Cal destacar l'increment del 14,5% dels autònoms majors de 65 anys.

Taula 5: Variació interanual de l'afiliació al RETA per sexe. Comarques gironines. Desembre 2007-Desembre 2008.

	Homes		Dones		total	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
16-19 anys	-37	-22,8	-19	-41,3	-56	-26,9
20-24 anys	-280	-21,4	-46	-10,3	-326	-18,6
25-29 anys	-606	-16,5	-174	-11,7	-788	-15,3
30-44 anys	-343	-1,9	-41	-0,5	-426	-1,6
45-64 anys	794	4,0	862	8,5	1.611	5,4
Més de 65 anys	108	15,1	62	14,1	168	14,5
Total	-202	-0,5	691	3,4	389	0,6

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Delegació de Girona de la Tresoreria de la Seguretat Social

El desembre de 2008, un 9,8% dels afiliats al RETA de les comarques gironines són persones de nacionalitat no espanyola. Aquest col·lectiu també ha disminuït respecte l'any anterior, amb 210 afiliats menys. Tot i això, la proporció de treballadors autònoms d'origen estranger a Girona és superior a la del conjunt de Catalunya.

Taula 6: Evolució de l'afiliació al RETA de persones de nacionalitat no espanyola. Comarques gironines. Desembre 2007- Desembre 2008.

	Comarques gironines		Catalunya	
	Abs .	% total RETA	Abs.	% total RETA
2007	6.539	10,2	-	-
2008	6.329	9,8	41.697	7,1

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Ministerio de Trabajo e Inmigración i la Tresoreria de la Seguretat Social.

Per sexes, el 72,3% dels treballadors autònoms de nacionalitat no espanyola són homes. Una proporció que també és major a la del conjunt de Catalunya.

Taula 7: Afiliació al RETA de persones de nacionalitat no espanyola per sexe. Comarques gironines. Desembre 2008.

2008	Comarques gironines		Catalunya	
	Abs.	%	Abs.	%
Homes	4.575	72,3	29.619	71,0
Dones	1.754	27,7	12.078	29,0

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Ministerio de Trabajo e Inmigración i la Tresoreria de la Seguretat Social

3. Sectors i activitats econòmiques

Si s'analitza la distribució dels afiliats al RETA per grans sectors econòmics, s'observa que a la ciutat de Girona, el sector serveis engloba el 76'6% dels autònoms. La construcció i la indústria tenen un pes molt menor amb un 14,8% i un 7,5%.

Taula 8: Afiliació al RETA per sectors econòmics. Girona, Salt i Sarrià de Ter. Mitjana 2008.

Sector	Girona		Salt		Sarrià de Ter	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Agricultura ¹	78	1,1	27	1,5	3	0,9
Indústria	532	7,5	288	15,9	33	10,6
Construcció	1.046	14,8	413	22,9	78	25,0
Serveis	5.426	76,6	1.078	59,7	198	63,5
No Classificats	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Total	7.082	100,0	1.805	100,0	312	100,0

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del web del Departament de Treball

En canvi a Salt i Sarrià de Ter, si bé el sector serveis també és el que agrupa un major nombre d'afiliats autònoms, amb el 59,7% i el 63,5% respectivament, el pes del sector és inferior al de Girona ciutat. Així, la construcció a Sarrià i la indústria a Salt, tenen una mica més de pes específic.

Agregant les dades de l'Àrea Urbana del Gironès, s'observa que el percentatge d'autònoms que es dediquen al sector serveis és també superior al registrat tant al conjunt del Gironès, com a comarques gironines i Catalunya.

Taula 9: Afiliació al RETA per sectors econòmics. Àrea urbana de Girona, Gironès, comarques gironines i Catalunya. Mitjana 2008.

Sector	AUG		Gironès		Comarques gironines		Catalunya	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Agricultura	108	1,2	570	4,2	4.523	6,8	31.147	5,3
Indústria	853	9,3	1.402	10,2	5.754	8,7	55.445	9,4
Construcció	1.537	16,7	2.510	18,3	14.203	21,4	100.037	17,0
Serveis	6.702	72,9	9.234	67,3	41.965	63,2	401.846	68,3
No Classificats	0	0,0	0	0,0	2	0,0	13	0,0
Total	9.199	100,0	13.716	100,0	66.447	100,0	588.488	100,0

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del web del Departament de Treball

Per tal de conèixer amb més profunditat els àmbits laborals dels autònoms, s'ha analitzat la distribució dels afiliats segons la classificació catalana d'activitats econòmiques (CCAE-93).

¹A partir de gener de 2008 el règim especial agrari per compte propi s'integra en el règim especial de treballadors autònoms.

Així, a Girona ciutat, el comerç i les reparacions agrupen el 26,7% dels autònoms, seguit de les activitats immobiliàries i de serveis a empreses que engloba el 20,6%, constituint quasi la meitat dels autònoms. La construcció, amb el 14,8% dels autònoms és la tercera activitat en importància a la ciutat.

Taula 10: Afiliació al RETA segons activitat econòmica. Girona, Salt i Sarrià de Ter. (*) Mitjana 2008.

Activitat econòmica	Girona		Salt		Sarrià de Ter	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Agricultura, ramaderia, caça i silvicultura ¹	78	1,1	27	1,5	3	1,0
Extracció altres minerals exc. productes energètics	3	0,0	5	0,3	0	0
Indústries alimentació, begudes i tabac	155	2,2	174	9,6	7	2,2
Indústries tèxtils i de la confecció	31	0,4	11	0,6	0	0
Indústries cuir i calçat	1	0,0	0	0	0	0
Indústries fusta i suro	43	0,6	12	0,7	4	1,3
Indústries paper, arts gràfiques i suports enregistrats	58	0,8	9	0,5	3	1,0
Indústries químiques	10	0,1	0	0	1	0,3
Transformació del cautxú i de matèries plàstiques	6	0,1	1	0,1	0	0
Fabricació altres productes minerals no metàl·lics	16	0,2	11	0,6	0	0
Metal·lúrgia i fabricació productes metàl·lics	96	1,4	34	1,9	12	3,8
Construcció maquinària i equips mecànics	43	0,6	17	0,9	4	1,3
Materials i equips elèctrics, electrònics i òptics	31	0,4	7	0,4	0	0
Fabricació material de transport	12	0,2	3	0,2	0	0
Indústries manufactureres diverses	23	0,3	3	0,2	2	0,6
Energia elèctrica, gas i aigua	5	0,1	0	0	0	0
Construcció	1.046	14,8	413	22,9	78	25,0
Comerç i reparacions ²	1.892	26,7	471	26,1	83	26,6
Hoteleria	560	7,9	131	7,3	22	7,1
Transport, emmagatzematge i comunicacions	371	5,2	137	7,6	32	10,3
Mediació financera	199	2,8	36	2,0	9	2,9
Activitats immobiliàries i lloguers; serv. empresarials ³	1.458	20,6	141	7,8	29	9,3
Administració pública, defensa i SS obligatòria	3	0,0	0	0	0	0
Educació	171	2,4	24	1,3	2	0,6
Activitats sanitàries i veterinàries, serveis socials	280	4,0	16	0,9	5	1,6
Altres activitats socials i de serveis; serv. personals	489	6,9	123	6,8	16	5,1
Activitats de les llars	2	0,0	0	0,0	0	0,0
No Classificats	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Total	7.082	100,0	1.805	100,0	312	100,0

(*) S'han obviat les activitats que no registren cap afiliat al RETA.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del web del Departament de Treball

A Salt i Sarrià de Ter, el pes relatiu de la construcció és més elevat, amb un 22,9% i un 25,0% respectivament. En tots dos municipis, però, és igualment el comerç i les reparacions l'activitat que agrupa més autònoms, amb valors al voltant del 26% dels afiliats. En tercer lloc, a Salt, trobem les activitats immobiliàries i els serveis a

² La categoria de "comerç i reparacions" inclou: Venda, manteniment i reparació de vehicles de motor, motocicletes i ciclomotors; venda al detall de combustibles per a vehicles de motor/Comerç a l'engròs i intermediaris del comerç,/Comerç al detall; reparació d'efectes personals i efectes domèstics.

³ La categoria de "Activitats immobiliàries i de lloguer; serveis empresarials" inclou: Activitats immobiliàries/Lloguer de maquinària i equips sense operari, d'efectes personals i efectes domèstics/Activitats informàtiques/Recerca i desenvolupament/Altres activitats empresarials.

empreses, mentre que a Sarrià de Ter, hi trobem els autònoms del transport, emmagatzematge i les comunicacions.

Pel que fa a les dades agregades de l'Àrea Urbana de Girona, l'activitat principal dels autònoms segueix essent el comerç i les reparacions, amb el 26,6%, un valor molt similar al de la comarca, la província i de Catalunya, situats al voltant del 25%. El pes dels autònoms de la construcció a l'Àrea Urbana és inferior al del Gironès i comarques gironines, però s'acosta a la proporció catalana. En tercer lloc, les activitats immobiliàries i de serveis a empreses, agrupen a l'Àrea Urbana un 17,7% dels afiliats, un percentatge superior al de la resta de territoris estudiats.

Taula 11: Afiliació al RETA segons activitat econòmica (CCAIE-93). Àrea Urbana de Girona, Gironès, comarques gironines i Catalunya.(*) Mitjana 2008.

Activitat econòmica	AUG		Gironès		Comarques gironines		Catalunya	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Agricultura, ramaderia, caça i silvicultura	108	1,2	570	4,2	4.523	6,8	31.104	5,3
Pesca i aqüicultura	0	0,0	0	0,0	9	0,0	43	0,0
Extracció productes energètics	0	0,0	0	0,0	5	0,0	74	0,0
Extracció altres minerals exc prod energètics	8	0,1	14	0,1	70	0,1	250	0,0
Indústries alimentació, begudes i tabac	336	3,7	464	3,4	1.439	2,2	6.964	1,2
Indústries tèxtil i de la confecció	42	0,5	65	0,5	375	0,6	7.314	1,2
Indústries cuir i calçat	1	0,0	1	0,0	11	0,0	249	0,0
Indústries fusta i suro	59	0,6	157	1,1	729	1,1	4.848	0,8
Indústries paper, arts gràfiques i suports enregistrats	70	0,8	96	0,7	363	0,5	6.309	1,1
Refinació petroli i tractament combustibles nuclears	0	0,0		0,0	0	0,0	5	0,0
Indústries químiques	11	0,1	19	0,1	83	0,1	934	0,2
Transformació del cautxú i matèries plàstiques	7	0,1	17	0,1	80	0,1	1.412	0,2
Fabricació altres productes minerals no metàl·lics	27	0,3	49	0,4	285	0,4	1.967	0,3
Metal·lúrgia i fabricació productes metàl·lics	142	1,5	273	2,0	1.076	1,6	11.628	2,0
Construcció maquinària i equips mecànics	64	0,7	99	0,7	406	0,6	3.763	0,6
Materials i equips elèctrics, electrònica i òptics	38	0,4	69	0,5	225	0,3	3.696	0,6
Fabricació material de transport	15	0,2	20	0,1	227	0,3	903	0,2
Indústries manufactureres diverses	28	0,3	55	0,4	351	0,5	4.955	0,8
Energia elèctrica, gas i aigua	5	0,1	4	0,0	20	0,0	174	0,0
Construcció	1.537	16,7	2.510	18,3	14.203	21,4	100.037	17,0
Comerç i reparacions	2.446	26,6	3.534	25,8	16.715	25,2	150.266	25,5
Hoteleria	713	7,8	1.022	7,5	7.358	11,1	51.786	8,8
Transport, emmagatzematge i comunicacions	540	5,9	782	5,7	3.192	4,8	48.307	8,2
Mediació financera	244	2,6	294	2,1	988	1,5	8.293	1,4
Activitats immobiliàries i lloguers; serveis empresarials	1.628	17,7	2.064	15,0	7.295	11,0	79.321	13,5
Administració Pública, defensa i SS obligatòria	3	0,0	5	0,0	15	0,0	91	0,0
Educació	197	2,1	267	1,9	973	1,5	9.233	1,6
Activitats sanitàries i veterinàries, serveis socials	301	3,3	386	2,8	1.327	2,0	14.141	2,4
Altres activitats socials i de serveis; serveis personals	628	6,8	877	6,4	3.987	6,0	40.275	6,8
Activitats de les llars	2	0,0	3	0,0	114	0,2	132	0,0
Organismes extraterritorials	0	0,0	0	0,0	1	0,0	1	0,0
No classificats	0	0,0	0	0,0	2	0,0	13	0,0
Total	9.199	100,0	13.716	100,0	66.447	100,0	588.488	100,0

(*) S'han obviat les activitats que no registren cap afiliat al RETA.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del web del Departament de Treball

Des d'una perspectiva evolutiva i analitzant el període 2005-2008, els tres municipis estudiats presenten un balanç de creixement del nombre d'afiliats al RETA. A la ciutat de Girona, aquest creixement es deu sobretot a l'increment d'autònoms en els sectors de les activitats immobiliàries i els serveis a empreses i la construcció amb un augment en tres anys de 311 i 94 afiliats respectivament. En canvi, el comerç i les reparacions, tot i ser la primera activitat en importància, registra una pèrdua de 166 autònoms.

Taula 12: Evolució de l'afiliació al RETA segons activitat econòmica (CCAIE-93). Ciutat de Girona, Salt i Sarrià de Ter. Variació de la mitjana 2005-mitjana 2008. (*)

Activitat econòmica	Girona				Salt				Sarrià de Ter			
	2005	2008	Abs.	%	2005	2008	Abs.	%	2005	2008	Abs.	%
Agricultura, ramaderia, caça i silvicultura	65	78	13	20,0	15	27	12	80,0	3	3	0	0,0
Extracció altres minerals exc. prod energètics	4	3	-1	-25,0	5	5	0	0,0	0	0	0	0,0
Indústries alimentació, begudes i tabac	144	155	11	7,6	111	174	63	56,8	6	7	1	16,7
Indústries tèxtil i de la confecció	35	31	-4	-11,4	12	11	-1	-8,3	0	0	0	0,0
Indústries cuir i calçat	1	1	0	0,0	0	0	0	0,0	0	0	0	0,0
Indústries fusta i suro	45	43	-2	-4,4	16	12	-4	-25,0	8	4	-4	-50,0
Indústries paper, arts gràfiques i s. enregistrats	62	58	-4	-6,5	10	9	-1	-10,0	2	3	1	50,0
Indústries químiques	11	10	-1	-9,1	0	0	0	0,0	1	1	0	0,0
Transformació del cautxú i matèries plàstiques	10	6	-4	-40,0	1	1	0	0,0	0	0	0	0,0
Fabricació altres productes minerals no metàl·lics	17	16	-1	-5,9	15	11	-4	-26,7	1	0	-1	-100,0
Metal·lúrgia i fabricació productes metàl·lics	100	96	-4	-4,0	36	34	-2	-5,6	12	12	0	0,0
Construcció maquinària i equips mecànics	35	43	8	22,9	17	17	0	0,0	3	4	1	33,3
Materials i equips elèctrics, electrònica i òptics	37	31	-6	-16,2	7	7	0	3,6	1	0	-1	-100,0
Fabricació material de transport	9	12	3	33,3	3	3	0	0,0	1	0	-1	-100,0
Indústries manufactureres diverses	26	23	-3	-11,5	3	3	0	8,3	3	2	-1	-33,3
Energia elèctrica, gas i aigua	5	5	0	0,0	0	0	0	0,0	0	0	0	0,0
Construcció	952	1.046	94	9,9	430	413	-18	-4,1	66	78	12	18,2
Comerç i reparacions	2.058	1.892	-166	-8,1	493	471	-22	-4,5	87	83	-4	-4,6
Hoteleria	531	560	29	5,5	132	131	-1	-0,6	21	22	1	4,8
Transport, emmagatzematge i comunicacions	378	371	-7	-1,9	137	137	0	-0,2	33	32	-1	-3,0
Mediació financera	185	199	14	7,6	38	36	-3	-6,6	9	9	0	0,0
Activitats immobiliàries i lloguers; s. empresarials	1.147	1.458	311	27,1	127	141	14	10,6	17	29	12	70,6
Administració Pública, defensa i SS obligatòria	3	3	0	0,0	0	0	0	0,0	0	0	0	0,0
Educació	170	171	1	0,6	24	24	0	-1,0	2	2	0	0,0
Activitats sanitàries i veterinàries, s. socials	229	280	51	22,3	12	16	4	29,2	3	5	2	66,7
Altres activitats socials i de serveis; s. personals	461	489	28	6,1	106	123	17	16,3	18	16	-2	-11,1
Activitats de les llars	3	2	-1	-33,3	0	0	0	0,0	0	0	0	0,0
Total	6.731	7.082	351	5,2	1.748	1.805	57	3,2	295	312	17	5,8

(*) S'han obviat les activitats que no registren cap afiliat al RETA.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del web del Departament de Treball

A Sarrià de Ter, l'evolució dels autònoms per activitat econòmica té un comportament similar al de Girona ciutat. A Salt, en canvi, si bé el comerç també perd afiliats, en el balanç triennal, la construcció també és una activitat que perd autònoms, com es pot veure a continuació, sobretot en el darrer any.

De fet, malgrat que els tres municipis registren un resultat de creixement dels autònoms a tres anys vista, en el balanç interanual, tots tres perden afiliats al RETA.

Proporcionalment Sarrià de Ter i Salt perden més afiliats que Girona ciutat amb un 2,8% i un 2,3% menys respectivament. Tot i això, és Girona la que registra una disminució més important en termes absoluts amb 108 autònoms menys.

Aquesta pèrdua d'afiliats, a Girona es produeix en els sectors de la construcció i el comerç, que perden 92 afiliats cadascun. A Salt, la pèrdua d'afiliats es concentra pràcticament entre els autònoms de la construcció, amb 74 menys. A Girona i Salt, incrementen força el nombre d'autònoms, el darrer any, les indústries de l'alimentació, begudes i tabac.

Taula 13: Evolució interanual de l'afiliació al RETA segons activitat econòmica (CCAIE-93). Ciutat de Girona, Salt i Sarrià de Ter. Variació de la mitjana 2007-mitjana 2008. (*)

Activitat econòmica	Girona				Salt				Sarrià de Ter			
	2007	2008	Abs.	%	2007	2008	Abs.	%	2007	2008	Abs.	%
Agricultura, ramaderia, caça i silvicultura	68	78	10	14,7	17	27	10	58,8	1	3	2	200,0
Extracció altres minerals exc. prod energètics	3	3	0	0,0	5	5	0	0,0	0	0	0	0,0
Indústries alimentació, begudes i tabac	130	155	25	19,2	136	174	38	27,9	8	7	-1	-12,5
Indústries tèxtil i de la confecció	31	31	0	0,0	11	11	0	0,0	0	0	0	0,0
Indústries cuir i calçat	1	1	0	0,0	0	0	0	0,0	0	0	0	0,0
Indústries fusta i suro	44	43	-1	-2,3	15	12	-3	-20,0	6	4	-2	-33,3
Indústries paper, arts gràfiques i s. enregistrats	59	58	-1	-1,7	10	9	-1	-10,0	2	3	1	50,0
Indústries químiques	11	10	-1	-9,1	0	0	0	0,0	1	1	0	0,0
Transformació del cautxú i matèries plàstiques	6	6	0	0,0	1	1	0	0,0	0	0	0	0,0
Fabricació altres productes minerals no metàl·lics	15	16	1	6,7	14	11	-3	-21,4	0	0	0	0,0
Metal·lúrgia i fabricació productes metàl·lics	104	96	-8	-7,7	41	34	-7	-17,1	12	12	0	0,0
Construcció maquinària i equips mecànics	39	43	4	10,3	17	17	0	0,0	3	4	1	33,3
Materials i equips elèctrics, electrònica i òptics	34	31	-3	-8,8	7	7	0	3,6	0	0	0	0,0
Fabricació material de transport	13	12	-1	-7,7	3	3	0	0,0	0	0	0	0,0
Indústries manufactureres diverses	23	23	0	0,0	3	3	0	8,3	2	2	0	0,0
Energia elèctrica, gas i aigua	5	5	0	0,0	0	0	0	0,0	0	0	0	0,0
Construcció	1.138	1.046	-92	-8,1	486	413	-74	-15,1	80	78	-2	-2,5
Comerç i reparacions	1.984	1.892	-92	-4,6	474	471	-3	-0,6	90	83	-7	-7,8
Hoteleria	548	560	12	2,2	125	131	6	5,0	20	22	2	10,0
Transport, emmagatzematge i comunicacions	379	371	-8	-2,1	140	137	-3	-2,3	35	32	-3	-8,6
Mediació financera	198	199	1	0,5	37	36	-2	-4,1	9	9	0	0,0
Activitats immobiliàries i lloguers; s. empresarials	1.422	1.458	36	2,5	138	141	3	1,8	26	29	3	11,5
Administració Pública, defensa i SS obligatòria	3	3	0	0,0	0	0	0	0,0	0	0	0	0,0
Educació	173	171	-2	-1,2	22	24	2	8,0	3	2	-1	-33,3
Activitats sanitàries i veterinàries, serveis socials	268	280	12	4,5	13	16	3	19,2	3	5	2	66,7
Altres activitats socials i de serveis; s. personals	492	489	-3	-0,6	126	123	-3	-2,2	19	16	-3	-15,8
Activitats de les llars	2	2	0	0,0	0	0	0	0,0	0	0	0	0,0
Total	7.190	7.082	-108	-1,5	1.847	1.805	-43	-2,3	321	312	-9	-2,8

(*) S'han obviat les activitats que no registren cap afiliat al RETA.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del web del Departament de Treball

Pel que fa a les grans àrees territorials estudiades i en el balanç triennal, es produeixen les mateixes tendències. Si bé el comerç i les reparacions perden afiliats, les activitats immobiliàries i els serveis empresarials i la construcció són les que experimenten el major creixement de treballadors autònoms.

**Taula 14: Evolució de l'afiliació al RETA segons activitat econòmica (CCAE-93).
Àrea urbana de Girona, Gironès, Comarques gironines i Gironès.
Variació de la mitjana 2005-mitjana 2008. (*)**

Activitat econòmica	Variació 2005-2008							
	AUG		Gironès		C. Gironines		Catalunya	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Agricultura, ramaderia, caça i silvicultura	25	29,3	297	108,8	2.877	174,8	19.578	169,9
Pesca i aqüicultura	0	0,0	0	0,0	-5	-35,7	-4	-8,5
Extracció productes energètics	0	0,0	0	0,0	-12	-70,6	-45	-37,8
Extracció altres minerals exc. Prod. energètics	-1	-5,9	-1	-4,1	7	11,1	-3	-1,2
Indústries alimentació, begudes i tabac	75	28,7	121	35,4	237	19,7	501	7,8
Indústries tèxtil i de la confecció	-5	-10,2	-4	-6,3	-36	-8,8	-1.787	-19,6
Indústries cuir i calçat	0	0,0	-1	-44,4	2	22,2	-40	-13,8
Indústries fusta i suro	-10	-14,8	-23	-12,8	-99	-12,0	-712	-12,8
Indústries paper, arts gràfiques i suports enregistrats	-4	-5,1	-1	-1,0	24	7,1	1	0,0
Refinació petroli i tractament combustibles nuclears	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	25,0
Indústries químiques	-1	-8,3	-7	-27,5	-13	-13,5	-112	-10,7
Transformació del cautxú i matèries plàstiques	-3	-30,0	2	11,8	6	8,1	-131	-8,5
Fabricació altres productes minerals no metàl·lics	-6	-17,6	-6	-11,2	-35	-10,9	-250	-11,3
Metal·lúrgia i fabricació productes metàl·lics	-6	-3,7	-8	-2,8	54	5,3	182	1,6
Construcció maquinària i equips mecànics	9	15,8	19	23,1	69	20,5	375	11,1
Materials i equips elèctrics, electrònica i òptics	-6	-14,0	-5	-6,8	-12	-5,1	-443	-10,7
Fabricació material de transport	2	17,6	4	22,0	34	17,6	75	9,1
Indústries manufactureres diverses	-4	-11,0	0	0,7	3	0,9	-278	-5,3
Energia elèctrica, gas i aigua	0	0,0	-1	-20,0	-1	-4,8	41	30,8
Construcció	89	6,1	181	7,8	1.350	10,5	8.208	8,9
Comerç i reparacions	-193	-7,3	-193	-5,2	-174	-1,0	-3.489	-2,3
Hoteleria	30	4,3	59	6,1	354	5,1	1.899	3,8
Transport, emmagatzematge i comunicacions	-7	-1,3	9	1,2	220	7,4	1.641	3,5
Mediació financera	12	5,1	10	3,5	72	7,9	869	11,7
Activitats immobiliàries i lloguers; s. empresarials	337	26,1	460	28,7	1.621	28,6	14.372	22,1
Administració Pública, defensa i SS obligatòria	0	0,0	0	0,0	-3	-16,7	-17	-15,7
Educació	1	0,6	16	6,4	77	8,6	874	10,5
Activitats sanitàries i veterinàries, serveis socials	57	23,4	89	29,8	268	25,3	2.444	20,9
Altres activitats socials i de serveis; serveis personals	44	7,5	67	8,2	360	9,9	1.436	3,7
Activitats de les llars	-1	-33,3	-3	-46,4	-5	-4,2	4	3,1
Organismes extraterritorials	0	0,0	0	0,0	1	0,0	1	0,0
No Classificats	-9	-100,0	-10	-100,0	-49	-96,1	-628	-98,0
Total	425	4,8	3.178	30,2	7.192	12,1	44.563	8,2

(*) S'han obviat les activitats que no registren cap afiliat al RETA.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del web del Departament de Treball

En aquest apartat, però, cal fer un apunt respecte els efectes que ha tingut sobre el recompte dels afiliats al RETA el canvi de registre dels treballadors del Règim Especial Agrari de la Seguretat Social. Aquesta integració, comporta l'apreciació de forts increments d'afiliats al sector agrari en l'estudi de la variació 2005-2008 i 2007-2008, sobretot en el cas del Gironès, comarques gironines i Catalunya, on l'agricultura té més pes en relació a l'Àrea Urbana de Girona. Però, com és obvi, aquestes variacions són resultat del canvi de registre, i alteren en gran mesura el balanç total.

Aquest fet, cal tenir-lo present sobretot en el balanç interanual, que és el que recull la integració dels afiliats provinents del Règim Especial Agrari. Així, si a les variacions absolutes totals entre 2007 i 2008 li restem l'aportació positiva dels nous afiliats agraris, canvien radicalment els balanços interanuals per territori.

**Taula 14: Variació interanual del total d'afiliació al RETA segons aportació del sector "Agricultura, ramaderia, caça i silvicultura".
Àrea urbana de Girona, Gironès, Comarques gironines i Gironès.**

Activitat econòmica	Variació 2007-2008							
	AUG		Gironès		C. Gironines		Catalunya	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Total	-160	-1,7	151	1,1	2.284	3,6	14.931	2,6
Total menys "Agricultura, ramaderia, caça i silvicultura"	-181	-1,9	-132	-1,0	-426	-0,7	-3.923	-0,7

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del web del Departament de Treball

Com es pot veure, excepte l'Àrea Urbana de Girona, que ja presenta un total de variació negativa, en els altres àmbits territorials, el fet d'extreure l'aportació del sector agrari, transforma els balanços positius en negatius, amb pèrdua d'afiliats en els tres àmbits el darrer any.

Analitzant el detall de les altres activitats econòmiques, en el darrer any, a l'Àrea Urbana de Girona, Gironès, comarques i Catalunya, la pèrdua més important de treballadors autònoms es produeix en el sector de la construcció, seguit del comerç i les reparacions.

Pel que fa al creixement del nombre d'afiliats al RETA, destaquen en els quatre àmbits territorials, les indústries de l'alimentació, les activitats immobiliàries i de serveis empreses i les activitats sanitàries i de serveis socials. A nivell de comarques gironines també és important l'increment numèric dels autònoms de l'hoteleria.

Taula 15: Evolució de l'afiliació al RETA segons activitat econòmica (CCAIE-93). Àrea urbana de Girona, Gironès, Comarques gironines i Gironès. Variació de la mitjana 2007-mitjana 2008. (*)

Activitat econòmica	Variació 2007-2008							
	AUG		Gironès		C. Gironines		Catalunya	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Agricultura, ramaderia, caça i silvicultura	22	25,2	283	98,4	2.710	149,4	18.853	153,9
Pesca i aqüicultura	0	0,0	0	0,0	0	0,0	3	8,2
Extracció productes energètics	0	0,0	0	0,0	0	0,0	-15	-16,9
Extracció altres minerals exc. Prod. energètics	0	0,0	0	0,0	-3	-3,4	-11	-4,2
Indústries alimentació, begudes i tabac	63	23,0	110	31,1	225	18,5	395	6,0
Indústries tèxtil i de la confecció	0	-0,6	-1	-1,1	-15	-3,9	-643	-8,1
Indústries cuir i calçat	0	0,0	0	0,0	3	29,4	-11	-4,3
Indústries fusta i suro	-6	-8,9	-14	-8,2	-38	-4,9	-276	-5,4
Indústries paper, arts gràfiques i suports enregistrats	-1	-1,4	0	0,3	7	2,0	11	0,2
Refinació petroli i tractament combustibles nuclears	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	25,0
Indústries químiques	-1	-4,3	-2	-9,5	-6	-6,7	-56	-5,6
Transformació del cautxú i matèries plàstiques	0	0,0	1	4,6	4	5,6	-53	-3,6
Fabricació altres productes minerals no metàl·lics	-1	-4,4	-2	-3,4	-6	-2,1	-103	-5,0
Metal·lúrgia i fabricació productes metàl·lics	-15	-9,3	-19	-6,6	-3	-0,3	-103	-0,9
Construcció maquinària i equips mecànics	6	11,0	10	10,9	26	6,9	235	6,7
Materials i equips elèctrics, electrònica i òptics	-3	-7,3	-4	-5,5	-18	-7,2	-264	-6,7
Fabricació material de transport	-1	-4,8	0	0,0	8	3,4	28	3,2
Indústries manufactureres diverses	0	0,9	1	1,4	4	1,0	-118	-2,3
Energia elèctrica, gas i aigua	0	0,0	-1	-20,0	-3	-12,1	15	9,4
Construcció	-168	-9,8	-220	-8,1	-766	-5,1	-4.184	-4,0
Comerç i reparacions	-102	-4,0	-106	-2,9	-298	-1,8	-2.247	-1,5
Hoteleria	20	2,8	24	2,4	109	1,5	556	1,1
Transport, emmagatzematge i comunicacions	-14	-2,6	-5	-0,7	16	0,5	-131	-0,3
Mediació financera	-1	-0,3	-2	-0,5	1	0,1	146	1,8
Activitats immobiliàries i lloguers; serveis empresarials	41	2,6	66	3,3	197	2,8	1.895	2,4
Administració Pública, defensa i SS obligatòria	0	0,0	0	0,0	-1	-6,3	-11	-10,6
Educació	-1	-0,6	1	0,4	11	1,1	271	3,0
Activitats sanitàries i veterinàries, serveis socials	17	5,9	27	7,5	83	6,7	853	6,4
Altres activitats socials i de serveis; serveis personals	-8	-1,3	6	0,7	45	1,1	-115	-0,3
Activitats de les llars	0	0,0	-1	-25,0	-12	-9,2	-4	-2,9
Organismes extraterritorials	0	0,0	0	0,0	1	0,0	0	0,0
No classificats	0	0,0	0	0,0	2	0,0	13	0,0
Total	-160	-1,7	151	1,1	2.284	3,6	14.931	2,6

(*) S'han obviat les activitats que no registren cap afiliat al RETA.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del web del Departament de Treball

Per tal de conèixer el perfil dels autònoms en funció del sexe, a continuació es mostren les dades dels afiliats al RETA de les comarques gironines en relació a aquesta variable, a desembre de 2008.

**Taula 16: Afiliació al RETA segons activitat econòmica (CCAE-93) i sexe.
Comarques gironines. Desembre 2008**

Activitat econòmica	Homes		Dones		Total	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Agricultura, ramaderia, caça i silvicultura	3.120	7,2	1.363	6,4	4.483	7,0
Pesca	1	0,0	8	0,0	9	0,0
Extracció productes energètics	3	0,0	1	0,0	4	0,0
Extracció altres minerals exc. Productes energètics	52	0,1	16	0,1	68	0,1
Indústries alimentació. Begudes i tabac	1.112	2,6	438	2,1	1.550	2,4
Indústries tèxtils i de la confecció	178	0,4	170	0,8	348	0,5
Indústries cuir i calçats	6	0,0	3	0,0	9	0,0
Indústries fusta i suro	627	1,5	99	0,5	726	1,1
Ind. Paper, arts gràfiques i s.enregistrats	234	0,5	123	0,6	357	0,6
Indústries químiques	59	0,1	21	0,1	80	0,1
Transformació del cautxú i mat. Plàstiques	60	0,1	30	0,1	90	0,1
Fabricació altres productes minerals no metàl·lics	230	0,5	65	0,3	295	0,5
Metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics	928	2,2	151	0,7	1.079	1,7
Construcció maquinària i equips mecànics	366	0,8	62	0,3	428	0,7
Materials i equips elèctrics, electrònica i òptics	141	0,3	35	0,2	176	0,3
Fabricació de material de transport	195	0,5	35	0,2	230	0,4
Indústries manufactureres diverses	289	0,7	67	0,3	356	0,6
Energia elèctrics, gas i aigua	16	0,0	6	0,0	22	0,0
Construcció	12.220	28,4	1.025	4,8	13.245	20,6
Comerç i reparacions	9.186	21,3	6.937	32,7	16.123	25,1
Hoteleria	3.880	9,0	3.200	15,1	7.080	11,0
Transport, emmagatzematge i comunicació	2.536	5,9	531	2,5	3.067	4,8
Mediació financera	547	1,3	404	1,9	951	1,5
Activitats immobiliàries i lloguers; s. empresarials	4.466	10,4	2.617	12,3	7.083	11,0
Administració pública, defensa i SS obligatòria	8	0,0	5	0,0	13	0,0
Educació	377	0,9	585	2,8	962	1,5
Activitats sanitàries i veterinàries, serveis socials	578	1,3	769	3,6	1.347	2,1
Altres activitats socials i de serveis; s. personals	1.569	3,6	2.425	11,4	3.994	6,2
Activitats de les llars	82	0,2	11	0,1	93	0,1
No classificats	6	0,0	1	0,0	7	0,0
Total	43.072	100,0	21.203	100,0	64.275	100,0

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Delegació de Girona de la Tresoreria de la Seguretat Social.

(*) S'han obviat les activitats que no registren cap afiliat al RETA.

Com es pot observar a la taula, la major part de l'activitat dels homes autònoms es realitza a la construcció (28,4%) seguida del comerç i les reparacions (21,3%). En canvi, les dones autònomes, treballen principalment en el comerç (32,7%), seguit de l'hoteleria (15,1%).

Si s'analitza per separat les diferents activitats, es constata que la presència de les dones és inferior en la majoria dels casos. De fet, el pes de les afiliades sobre els homes, només és superior en els sectors de l'educació, les activitats sanitàries i de serveis socials i les activitats socials i de serveis personals.

En les indústries tèxtils, l'hoteleria i el comerç és on es produeix una presència més paritària entre autònoms homes i dones.

Taula 17: Afiliació al RETA segons activitat econòmica (CCA-93) i sexe. Comarques gironines. Desembre 2008.

Activitat econòmica	% Homes	% Dones	Total
Agricultura, ramaderia, caça i silvicultura	69,6	30,4	100,0
Indústries alimentació. Begudes i tabac	71,7	28,3	100,0
Indústries tèxtils i de la confecció	51,1	48,9	100,0
Indústries fusta i suro	86,4	13,6	100,0
Ind. Paper, arts gràfiques i suport enregistrats	65,5	34,5	100,0
Indústries químiques	73,8	26,3	100,0
Transformació del cautxú i mat. Plàstiques	66,7	33,3	100,0
Fabricació altres productes minerals no metàl·lics	78,0	22,0	100,0
Metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics	86,0	14,0	100,0
Construcció maquinària i equips mecànics	85,5	14,5	100,0
Materials i equips elèctrics, electrònica i òptics	80,1	19,9	100,0
Fabricació de material de transport	84,8	15,2	100,0
Indústries manufactureres diverses	81,2	18,8	100,0
Construcció	92,3	7,7	100,0
Comerç i reparacions	57,0	43,0	100,0
Hoteleria	54,8	45,2	100,0
Transport, emmagatzematge i comunicació	82,7	17,3	100,0
Mediació financera	57,5	42,5	100,0
Activitats immobiliàries i lloguers; serv. empresarials	63,1	36,9	100,0
Educació	39,2	60,8	100,0
Activitats sanitàries i veterinàries, serveis socials	42,9	57,1	100,0
Altres activitats socials i de serveis; ser personals	39,3	60,7	100,0
Activitats de les llars	88,2	11,8	100,0
Total	67,0	33,0	100,0

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Delegació de Girona de la Tresoreria de la Seguretat Social.

(*) S'han obviat les activitats que no registren cap afiliat al RETA.

Pel que fa a la variació de l'afiliació el darrer any entre homes i dones, observem que la pèrdua més important d'afiliats autònoms s'ha produït bàsicament entre els homes de la construcció, amb 1.741 autònoms menys, seguit dels 323 autònoms menys del comerç. Les dones, tot i que en menor mesura, perden afiliades del sector comerç (-318), però també de la construcció (-134).

Tant homes com dones incrementen la seva presència significativament en les indústries de l'alimentació, begudes i tabac.

Taula 18: Variació de l'afiliació al RETA segons activitat econòmica (CCAE-93) i sexe. Comarques gironines. Desembre 2007-desembre 2008.

Activitat econòmica	Homes				Dones				Total			
	2007	2008	Abs.	%	2007	2008	Abs.	%	2007	2008	Abs.	%
Agricultura, ramaderia, caça i silvicultura	1.456	3.120	1.664	114,3	368	1.363	995	270,4	1.827	4.483	2.656	145,4
Pesca	1	1	0	0,0	8	8	0	0,0	9	9	0	0,0
Extracció productes energètics	4	3	-1	-25,0	1	1	0	0,0	5	4	-1	-20,0
Extracció altres minerals exc. prod. energètics	62	52	-10	-16,1	17	16	-1	-5,9	79	68	-11	-13,9
Indústries alimentació. Begudes i tabac	942	1.112	170	18,0	346	438	92	26,6	1.290	1.550	260	20,2
Indústries tèxtils i de la confecció	179	178	-1	-0,6	186	170	-16	-8,6	365	348	-17	-4,7
Indústries cuir i calçats	4	6	2	50,0	2	3	1	50,0	6	9	3	50,0
Indústries fusta i suro	659	627	-32	-4,9	99	99	0	0,0	760	726	-34	-4,5
Ind. Paper, arts gràfiques i suport enregistrats	227	234	7	3,1	118	123	5	4,2	346	357	11	3,2
Indústries químiques	62	59	-3	-4,8	23	21	-2	-8,7	85	80	-5	-5,9
Transformació del cautxú i mat. Plàstiques	53	60	7	13,2	29	30	1	3,4	82	90	8	9,8
Fabricació altres prod. minerals no metàl·lics	231	230	-1	-0,4	58	65	7	12,1	290	295	5	1,7
Metal·lúrgia i fabricació de prod. metàl·lics	922	928	6	0,7	137	151	14	10,2	1.061	1.079	18	1,7
Construcció maquinària i equips mecànics	320	366	46	14,4	59	62	3	5,1	380	428	48	12,6
Materials i equips elèctrics, electrònica i òptics	180	141	-39	-21,7	41	35	-6	-14,6	221	176	-45	-20,4
Fabricació de material de transport	186	195	9	4,8	37	35	-2	-5,4	223	230	7	3,1
Indústries manufactureres diverses	282	289	7	2,5	68	67	-1	-1,5	351	356	5	1,4
Energia elèctrics, gas i aigua	18	16	-2	-11,1	6	6	0	0,0	24	22	-2	-8,3
Construcció	13.961	12.220	-1.741	-12,5	1.159	1.025	-134	-11,6	15.152	13.245	-1.907	-12,6
Comerç i reparacions	9.509	9.186	-323	-3,4	7.255	6.937	-318	-4,4	16.786	16.123	-663	-3,9
Hoteleria	3.878	3.880	2	0,1	3.152	3.200	48	1,5	7.039	7.080	41	0,6
Transport, emmagatzematge i comunicació	2.595	2.536	-59	-2,3	530	531	1	0,2	3.131	3.067	-64	-2,0
Mediació financera	589	547	-42	-7,1	407	404	-3	-0,7	997	951	-46	-4,6
Act. immobiliàries i lloguers; s. empresarials	4.477	4.466	-11	-0,2	2.662	2.617	-45	-1,7	7.149	7.083	-66	-0,9
Adm. pública, defensa i SS obligatòria	10	8	-2	-20,0	5	5	0	0,0	15	13	-2	-13,3
Educació	390	377	-13	-3,3	595	585	-10	-1,7	986	962	-24	-2,4
Activitats sanitàries i veterinàries, s. socials	548	578	30	5,5	742	769	27	3,6	1.291	1.347	56	4,3
Altres act. socials i de serveis; s. personals	1.579	1.569	-10	-0,6	2.431	2.425	-6	-0,2	4.014	3.994	-20	-0,5
Activitats de les llars	113	82	-31	-27,4	17	11	-6	-35,3	130	93	-37	-28,5
No classificats	0	6	6		0	1	1		0	7	7	
Total	43.437	43.072	-365	-0,8	20.558	21.203	645	3,1	64.095	64.275	180	0,3

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Delegació de Girona de la Tresoreria de la Seguretat Social.

(*) S'han obviat les activitats que no registren cap afiliat al RETA.

4. Conclusions

En l'informe anàleg de l'any passat, sobre l'afiliació al RETA i en referència a les dades de 2007, es destacava l'important creixement el nombre d'afiliats al RETA així com també dels afiliats al RGSS, com a conseqüència d'una etapa de creixement econòmic. Així doncs, el període estudiat fins aleshores (2002-2007) s'emmarcava dins un llarg cicle, iniciat el 1995, on l'economia catalana ha experimentat una destacada i dilatada expansió.

En efecte, bona part del creixement que s'havia produït cal ubicar-lo a la "construcció" i a les "activitats immobiliàries, lloguers i serveis empresarials". Així doncs, el fort boom experimentat pel sector de l'habitatge explica en bona mesura l'augment del nombre d'autònoms sobretot fins al 2007. A més, la "construcció" i també a les "activitats immobiliàries, lloguers i serveis empresarials" són dues activitats on es concentren molts autònoms econòmicament dependents.

No obstant, en el present informe, les dades observades ens indiquen l'inici d'un canvi de cicle de desacceleració econòmica, que està afectant especialment a la construcció i activitats auxiliars a aquest sector.

Així, com a primera constatació, s'observa, l'any 2008, una davallada important d'afiliats al RETA, després de diversos anys de creixement encadenat. Aquesta disminució dels autònoms s'observa en tots els àmbits territorials estudiats; Girona ciutat, Salt i Sarrià de Ter i també al Gironès, comarques gironines i Catalunya. Tot i que en aquest tres últims àmbits, la pèrdua d'afiliació és emmascarada en el balanç total per la incorporació dels treballadors dels Règim Especial Agrari al RETA.

Aquesta disminució de l'afiliació es produeix, sobretot entre el col·lectiu d'autònoms menors de 30 anys, entre els homes en major mesura que les dones i per sectors, disminueix l'afiliació sobretot en el sector de la construcció i del comerç i les reparacions.

L'estudi de la variable sexe, a més, ens mostra que la presència de dones en l'afiliació al RETA segueix essent inferior a la dels homes, malgrat la disminució produïda el 2008. A més, els sectors on la presència de dones autònomes és majoritària (l'educació, les activitats sanitàries i de serveis socials i les activitats socials i de serveis personals), són un indicador de la feminització de determinats àmbits del mercat de treball i de determinades ocupacions, sobretot les que tenen a veure amb la cura de les persones.